

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czinzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adának vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DÍJAK:

Egy négyszög czintiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK.

A képviselőházhoz.

— A kolozsvári színház ügyében. —

Kolozsvár, 1895. febr. 6.

Kegyelmes és Nagyságos Urak!

Az idén éppen száz esztendő a kolozsvári nemzeti színháznak abbéli joga, hogy országos költségen biztosított állami intézmény legyen. Mert éppen száz év előtt hozta meg az erre vonatkozó határozatot az erdélyi országgyűlés.

De az akkori és későbbi (nemzeti törekvésekre ellenséges) időkben e határozatot sohasem lehetett kellőképpen végrehajtani.

Közel husz esztendeje annak, hogy — az Unió megtörténte és az alkotmányos kormányzás létesülése után — a színház vezető emberei és az itteni közhangulat a magyar kormánytól minduntalan sürgetik a százados jog elismerését, a színház ügyének az erdélyi országgyűlés többször nyilvánított intencziói szerint való végleges rendezését.

Kegyelmes és nagyságos Urak!

Most egy bizottság, mely a közönség nevében és ennek osztatlan támogatása mellett törekszik a kolozsvári színház államiasításának elősegítésére: — egyenesen a képviselőházhoz fordul, kérve az erdélyi országgyűlés határozatainak végrehajtását.

Kegyelmes és nagyságos Urak! Bizalommal és jó reménnyel ajánljuk hazafias, meleg érdeklődésükbe e kérvényt, mely a valóságnak mindenben megfelelően fejt ki a színház történelmi-jogi és az ügy végleges megoldásának nemzeti és kulturális fontosságát.

A kérvény melyet a képviselőház egyik közelebbi ülésén, a bizottság nevében, Hegedűs Sándor és Esterházy Kálmán gróf képviselők nyújtottak be — itt következik:

Mélyen tisztelt Képviselőház!

Midőn az erdélyi magyar színészet száz éves jubileumának megünneplésére ez országgrész műbarátaiból rendező bizottság alakult: e bizottság elsőrangú feladatának ítélte azt, hogy a kolozsvári nemzeti színház közvetlen állami kezelés alá vétele érdekében lépéseket tegyen.

Mert úgy véltük, hogy semmivel se ünnepelehetnők meg szebben, méltóbban a százados jubileumot, mint azzal, ha — eleget téve a száz év előtti úttörők, az akkori magyar társadalom és több erdélyi országgyűlés hazafias intenczióinak — megnyerhetnők a szükséges föltételeket ahhoz, hogy a legróbb magyar színház, sok hányattatás után, végre olyan helyzetbe jusszon, a minőt ez intézet számára a nemes izlésű, erős nemzeti érzésű és áldozatkész elődök kezdettől fogva terveztek.

Ez ügyben a magas kormányhoz több fölterjesztést intéztünk, köztük terjedelmes emlékiratot is, melyben részletesen kifejtettük, hogy az államiasítás miként, minő szervezettel minő eszközökkel volna keresztül viendő.

Kimutattuk ez emlékiratban, hogy a kolozsvári nemzeti színháznak a 20.000 frtnyi fejedelmi segély meghagyásával és a most szintén évenkénti 20.000 forintot kitevő állami segélynek körülbelül 45.000 forintba emelésével: megvolnának adva az anyagi eszközök ahhoz, hogy (a jelenleg fennálló magán-vállalkozás megszüntetése és az intézet nemzeti és művészeti hivatásának megfelelő új rendszer behozatala mellett) biztos és állandó fejlődésnek indulhasson.

A nagyméltóságú belügyminiszterium szíves jóakarattal fogadta közbenjárásunkat, behatóan foglalkozott a színház ügyével, elvben hozzá is járult

javaslatainkhoz és kilátásba helyezte, hogy az államiasítást — mihielyt az ország pénzüszonyai ezt megengedik — keresztül fogja vinni.

*

Tisztelettel alóírt bizottság, mely a színészi jubileum alkalmából nyert megbízatásához képest, figyelemmel kíséri e kérdést, és — az itteni közhangulat osztatlan támogatása mellett — ezen kiváló jelentőségű czél elérésére ereje szerint munkál: hazafias kötelességet teljesít, midőn a legkezdetből — alapításától — fogva állami intézménynek szánt kolozsvári színháznak közvetlen állami kezelés alá vétele érdekében ez alkalommal a mélyen tisztelt Képviselőházhoz fordul.

Annál nagyobb bizalommal tesszük ezt, mert a mélyen tisztelt Képviselőház nemrég, a belügyi költségvetés tárgyalásánál, általános helyesléssel fogadta a nagyméltóságú volt belügyminiszter urnak azt a nyilatkozatát, hogy e színház államiasítására vonatkozó igényt teljes mértékben elismeri és azt mielőbb kielégíteni szándékozik.

De a milyen őszinte örömmel hallottuk e nyilatkozatból, hogy már a jövő évre meg fog szűnni az ok, mely miatt a kolozsvári színház rendelkezésére összeg fölvehető nem volt: ép annyira aggaszt bennünket a volt belügyminiszter ur ó Nagyméltóságának azon további kijelentése, hogy ez összeg megadása „vagy a jövő, vagy valamely közelebbi költségvetésben” fog megtörténni.

Attól kell ugyanis tartanunk, hogy több év előtt már kilátásba helyezett és azóta, mondhatni: évadról-évadra várt államiasítás határidejének ily bizonytalan megállapítása, esetleg esztendőkre való elhalasztása, ugy erkölcsileg, mint anyagilag nagy kárára válhatnék színházunknak. — Mert a mig egyfelől elősegíti a közönség, már is jelentékeny foku kedvetlenségének meggyökeresedését és akadályozza a magasabb művészeti irányzatnak hovatovább egyre nehezebb feladattá váló krealását; másfelől a halasztás pénzügyi szempontból is tetemes hátránnyal fogna járni, a mennyiben nemcsak a magán vállalkozó igazgató tulajdonát képező fölszerelések megváltására kerül folytonosan nagyobb és nagyobb összegekbe; nemcsak a színháznak jelenleg merőben elhagyatott állapotban levő saját fölszereléseit kellőképpen — a javítás, pótlás, kiegészítés teljes hiánya miatt — merőben értéktelenné; nemcsak a színházi épület kijavításának költségei szaporodnak mind nagyobb összegre; hanem könnyen megkövetkezhetnék még az a további kelemetlenség is, hogy a jelenlegi bizonytalan helyzetben, elégtelen pénzeszközökkel, hiányos szintársulattal valóban nem kicsinylendő küzdelemnek kitett magánvállalkozás — az államiasítást hön óhajtó közönség ellenszenvének is nyomása alatt — anyagi zavarokba jut, kötelezettségei teljesítésére képtelenné válik és beállhat aztán ily módon is egy súlyos válság, a melynek végre is — a mint már van erre precedens egy 1886-iki esetben — maga a színház vallaná legérzékenyebb kárát és melynek elenyésztetése bizonyára fokozná az intézet állami kezelés alá vételének nehézségeit.

Mindezeket megfontolva, alapos abbéli aggodalmunk, hogy a halasztás évről-évre költségesebb, küzdelmesebb feladattá tenné színtűgyünk rendezését.

*

Mélyen tisztelt képviselőház! Véggig tekintve a kolozsvári színház történetén és számba véve ennek tanulságait — bátran elmondhatjuk, hogy örök kár a magyar színművészetre nézve, hogy az állam réges-régen nem nyújtott elegendő módot ama nevezetes szellemi tőkének tartósan gyümölcsözővé tételére, a mely Kolozsvárt a

színészet, a nemzeti színészet nemes kedvelésben, páratlanul buzgó szolgálai tudásában egy évszázad óta mindégre halmozódik és aztán újból elkallódik!

Bátran elmondhatjuk, hogy Kolozsvár, mint magyar kulturális központ már réges-régen megtöbbszörözte volna kiható erejét, ha rendelkeznek a békés hódítás amaz egyik leghatalmasabb fegyverével, melyet egy magas színvonalon álló erős színház és általában a színművészet szolgáltat.

Ennek a jelentőségnek korán való felismerése és méltánylása vezette a száz év előtti Erdély magyar előkelőségeit, midőn a színtűgyet meleg érdeklődéssel felkarolták és a kolozsvári országos nemzeti színház megalapították.

És hogy ez intézet szilárd alapon nyugodjék, biztosan fejlődhesse, nemzeti és közművelődési hivatásához borítlanul teljesítse — a legelső kezdeményezéstől fogva állami intézménynek tervezték azt.

A régi Erdély állami és törvényhozási életének vezérő egyéniségei (köztük Bánffy György gróf kormányzó és id. Wesselényi Miklós báró) pártfogolták legbuzgóbban a színtűgy társaság létesítését;

1792-ben az országgyűlés adta meg — buzditó indokollással — az engedélyt az első állandó szintársulat működésére;

az 1794—5-ki országgyűlés mondotta ki végzésileg a kolozsvári nemzeti színház felépítését és ebben a színészet országos költségen leendő államiasításának és biztosításának szükségességét, a mely czélok elérésére országosan eszközözendő rovatat rendeltetett;

az 1810—11-ki országgyűlés megújította a kolozsvári színháznak „nemzeti pártfogás” alá vételére vonatkozó régebbi határozatot;

az 1841—3-ki országgyűlés pedig még tovább ment, midőn törvényt alkotott a kolozsvári színházról, megállapítván ebben az állami segélyt és a színház vezetésére új országos bizottságot nevezvén ki.

E törvény az akkori — nemzeti érdekeinkre barátságatlan — időkben nem nyerhette meg a legfelsőbb szentesítést; és aztán, a politikai helyzetnek egyre kedvezőtlenebbé válásával, az erdélyi rendeknek nem is volt többé módjukban, hogy az ország által alapított és országos költségen fentartandónak rendelt színházról gondoskodjanak.

A későbbi zavaros évtizedekben az árvaságban maradt állami műintézetet az erdélyi magyar társadalom istápolta, a mely egyébiránt addig is nevezetes áldozatokat hozott a színházért. Ez az áldozatkészség különösen a szabadságharcra következett elnyomatás éveiben nyilvánult hatalmas mértékben, a mennyiben akkor a színház kiépítésére, újabb fölszerelésére közadakozásból több mint száz ezer forint gyűlt össze.

Midőn aztán — a hatvanas évek derekán véglegesen megtörtént az Unió és az egyesített hazában a magyar nemzet ismét urává lett saját magának és szabad intézőjévé nemzeti érdekeinek: e nagy változással bizonyára átszarmazott a most már mindenben magyar állam törvényhozására az a kötelezettség is, a melyet erdélyi elődje a kolozsvári színházra vonatkozólag elvállalt és a melynek bevégzésében akkori, nemzetellenes, befolyások által meggátoltatott.

*

A színházi választmány, — melyet annak idején az országgyűlés alkotott, és a mely, koronként kiegészítve magát, megmaradt az intézet élén — az alkotmányos korszaknak mindjárt legelőjén lépéseket tett, hogy ez országos színház jogait érvényesítse. Azonban egyelőre csak annyit sikerült el-

érnie, hogy — a királyné ő felsége adományaként — a királyi udvartársból 15.000 forintnyi évi segély utalványozott a kolozsvári nemzeti színház részére.

Az intézet házi kezelés alá került; a választmány kebeléből intendánsat választottak, az addigi vállalkozó igazgatótól megvásárolták az ennek tulajdonát képező színházi a fölszereléseket, új beruházásokat tettek, a közönségnek megfelelően nyári színházat is építettek — és általában az addigainál szélesebb alapokra fektették a színház egész szervezetét, hogy jobban megfelelhessen a művészeti czéloknak.

De erre kevésnek bizonyult a fejedelmi segély, mely később — és ekkor már mint a király ő felségének adománya — 20.000 forintra, majd pedig ideiglenesen 30.000 forintra is emeltetett. Hanem ez is elégtelen volt amaz igények kielégítésére, melyeket a közönség és a színészlág az elsőrangú, sőt királyi szubvenzióban is részesülő színházhoz fizetett; elégtelen volt annak az állandó biztosítására, hogy e műintézet a maga hagyományos misszióját zavartalanul és sikeresen betölthesse.

Az e czélra való folytonos és becsületes törekvése közben a színház egyre inkább beleeslyedt az anyagi zavarok hinárjába. Mert a szakadatlan küzködésnek, kísérletezésnek, sürűn ismétlődő válságoknak ez esztendeiben az intézet pénzübeli eszközei sohasem állottak arányban a követelményekkel, a miket vele szemben támasztottak és a miknek — remélve a sokszor kért és nem egyszer kilátásba helyezett állami hathatósabb segély — iparkodott is megfelelni.

Nem akarjuk azzal fárasztani a mélyen tisztelt Képviselőház becses figyelmét, hogy részletesen ismertessük a színház e másfél évtizedes életének sürű változásait, emlékezetes művészeti sikereit és anyagi sikertelenségeit. Csupán annyit említnék még, hogy végre is (mintán időkönben négy éven keresztül magánember áldozatkészségből fedeztetett a deficit) — odajutott az intézet, hogy alaptőkéjének javarésze föl volt emésztve, sőt tetemes függő adósságai is támadtak.

És ekkor 1885-ben, mikor már nem lehetett többé kitérni a kolozsvári színház válságos állapotának valamelyes elintézése elől, — az akkori belügyi magas kormánytól azt találták a legjobb megoldási módnak, hogy, a házi kezelés felhagyásával, behozassák a magánvállalkozói rendszer. A színházi választmány sürű fölterjesztéseivel, a művészeti nyilvánvaló érdekek szemben, győzött azoknak a nézete, a kik azt tartották, hogy a kérdést egyoldalú gazdasági szempontból kell föl-fogni és elintézni. Ha nincs elég pénze a színháznak, hát ne költsék; ha anyagi ereje nem tud lépést tartani a szellemi követelményekkel, hát korlátozni kell az utóbbiakat. Az nem számít, hogy e követelmények tiszteletreméltók és jogosak. Csak az számít, hogy pénz ne kelljen több, mint a mennyi van.

Ez irányelvhez képest megállapították, hogy a színház, pályázat útján magánvállalkozónak adatik ki, a ki kap 20.000 frt fejedelmi szubvenziót, haszonélvezi a színházi összes fölszereléseket és köteles Kolozsvárt, „legfeljebb” 8 hónapig, jó társulattal, jó előadásokat tartani. A vállalkozás ideje alatt készülő fölszerelések (diszletek, ruhák stb.) valamint a beszerzendő új szindarabok, hangjegyek — évenkénti 1500 frt érték kivételével, mely a színház beruházásaihoz csatoltatik — a magánvállalkozó tulajdonát képezik; de ezek a szerződés leteltével a színház által megváltatott. (A megváltási ár, mely kezdetben 33%-ban volt megállapítva, később az eredeti érték 50 %-ára emeltetett.) A színházi választ-

mány, mint vezető és rendelkező hatóság, megszűnik és ellenőrző bizottság. A alakul át, a melynek egyedüli feladata a színházi alapvagyon ellenőrzése.

*

Ezen kéretlen és váratlan reform következtében a kolozsvári nemzeti színház csak külsőségekben, csak névleg maradt meg önálló, országos intézménynak. Maga a színművészet pedig vendéggé degradáltatott az ósdi házban, a mely addig otthona, melengető fészke volt.

Országosnak magmaradt annyiban, hogy a főfelügyeletet a belügyi kormány gyakorolja, a melynek utasításai szerint és megerősítése mellett köti a vállalkozóval a szerződést a miniszter által kinevezett intendans, a kinek egyébiránt alig is van egyéb feladata, mint az, hogy a szerződési pontozatok betartását ellenőrizze. Országos intézet még továbbá annyiban, hogy szerepel az állami költségvetésben, a melybe 1886-tól kezdve a kolozsvári színház czimén föl volt véve 14.000 frtnyi évi segély, azzal a határozott rendeltetéssel, hogy ebből évenkénti 10.000 forint első sorban a függő adósságok kiegyenlítésére és azontúl az alaptőke elköltött részének helyreállítására, a fennmaradó összeg pedig az adminisztráció költségeinek pótlására fordítsák. (Az állami segélyt 1890-ben 6000 frttal emelték, ez összeget a vállalkozó szubvenziójához csatolván.)

Hanem a dolog lényegét: a színház művészeti érdekét, szellemi és anyagi gyarapodhatását tekintve — egy általán semmi sem „országos”.

Azt az intézkedést, hogy Kolozsvárt a társulat „legfeljebb” nyolcz hónapig játszhatik (a mi tehát annyit tesz, hogy a többi négy hónap alatt vándorolni kell), a maga egészében talán egyszer sem vették komolyan. De magában a kikötésben mégis csak meg volt az ártalmas intenczió, hogy az állandósításnak addigi jóra való kísérletei abba hagyassanak.

A magánvállalkozói rendszerben magához a színházhoz, a bizonyos időre szerződött vállalkozón kívül, nincs kötve senki és semmi. Az egész annyi, hogy X vagy Y szintársulatának a téli évad alatt itt kell működnie. (Hogyha nyáron is működik, azt — az eredeti föltételek szerint — éppen csak eínézik neki.) A színészek csak formailag a színház tagjai, mert tulajdonképpen a vállalkozó színészei. A színház nem ad, nem biztosít nekik semmit; mindent kizárólag a vállalkozó-igazgatótól nyerne. Így tehát az intézetnek hagyományai, jelen vagy jövőndő reputációja, hírneve teljességgel nem érdekli őket. De ha érdekelné, se tehetnének azokért semmit. Mert hiszen nekik csak szállás ez a színház, melyhez semmiféle művészeti vagy egyéni érdekük nem fűződik. Még nyugdíj-illetményükkel is a központi színészegyesülethez tartoznak és a kolozsvári nyugdíj-alap 1886 óta stagnál.

Valamint a tagok szerződötésénél, ugy a darabok beszerzésénél és a játérend megállapításánál is a vállalkozó-igazgató időleges érdekei az irányadók. A mennyi időre az ő szerződése szól, csupán annyit fogad be számításai körébe. Messzibbre nem gondol, de miért is gondolna? Eljárásaiban az intézet jövőndő érdekeire nincs tekintettel; de hogyan is lehetne? Hiszen az ő szerződésében ilyesmiről nem gondoskodtak; és hiába is akarna esetleg feláldozni valamit a saját határidős érdekében, jövőndő művészeti hasznokért; mert egy vagy két év múlva jöhet egy másik vállalkozó, a kinek új spekulációi lesznek és az addigi alkotásokat egyszerűen kidobja a rendelkezése alá bocsátott bérházból.

És a mint a színészszel és a játérenddel, épen ugy vagyunk a vállalkozó rendszerben — a darabokon

A halmágyi csókvásár*)

A csókvásárt nem kell összetévesztetni azzal a leányvásárral, mely a Gainatetön folyt az évnek július havában, a mi voltaképpen nem is leányvásár, mert abban leányt nem is vesznek. Ez valóságos csókvásár. 1)

A nyugati havasok román népe állományokból, mőcökből és kőrsiekből. Ez utóbbiak egyik főhelye Nagy-Halmágy, mely egykor Zarándmegyéhez tartozott. A farsang alatt (tróptul, dulce, cáslegile) igen sok házasság jő létre a havasban. Balok nélkül is megkapja a havasi legény a maga virág-szállát. A havasi legény erősen tartja, hogy csak akkor om a oamenii (valódi ember), ha hitvese van.

Nagy dolog tehát a házasság a havasban. A legény nem marad aggnak s így a leány is a maga idejében párjához jut.

Ha a nagybőjt elő hetében szép idő van, a nagy halmágyi vásár nyűg a sok új menyecskétől. Ide tolu 60—80 község válogatott népe. De csak a kik hajadon leányok voltak, ennek a szent todri (Sán-Todor) vásárba, az özvegyektől férjhezmentek nem.

Az új menyecskék, ha van, az anyósokkal, ha nincs összefogódzva, szépen felöltözve menyasszonyi koszorúkkal a fejükön, indulnak a városba. Gyakran az após, vagy a férj viszi szekerem Halmágyig.

A vásárnak igen érdekes képe van. Jó kedv, kacagás, tréfa minden irányban. Jókörrel a menyecskék, ünnepi ruhájukban.

*) Az „Ungária” című szemléből.

kezükben felcírázott pálinkás korsóval, soha sem egyedül, minden hozzátartozóikkal, vagy ismerőseikkel, vagy több menyecske együtt, elindulnak s a vásártért keresztül-kasul járnak. Ha ismerőst pillantanak meg, nyakába ugranak s meg csókolják azt. A megcsókolott pénzzel ajándékozza meg a menyecskéket; az ajándék egy krajczártól rendszerint egy forintig terjed. — Az idegenekkel szemben a menyecskék tartzkodóbbak, mer esetleg, ha a csók nem viszonttatik a legnagyobb megaláztatásnak viszik. Az idegent azért csak akkor csókolják meg, ha biztosak benne, hogy csókolatlan nem maradnak. A viszontcsók s az ajándék elfogadása után megkínálja az korsójából pálinkával. Nem inni annyi, mint a menyecskét s hozzátartozóit lenézni.

A csókolódzás az utcán, a házakban, korcsmában, sátrakban mindenütt foly s az ügy természetéből kifolyólag mindenütt a legnagyobb jókedv és illő tréfa kíséretében.

Szent Todor napján menyecske által megcsókoltatni nagy tisztesség; ez az jelenti, hogy a megcsókolott tisztességes ember. A megjegyzett rongyos, rossz életű embereket elkerülik a menyecskék.

Es foly ez az ártatlan dolog a legnagyobb tiszteltetudással. A rend és közérköcsiség tekintetei ellen sehol sem vétnek, feltétlenül azt maga az egész közönség. Az illem, melynek szabályai — habár más alakban, megvannak a havasi nép között is, egyáltalában nem szenved csorbát. Az előkelő családok ép úgy részt vesznek, min a szegények és ha tisztességben éltek, tisztességben részesülnek is.

A csókvásár eredete felől azonban hiában kérdezi az ember a menyecskéket.

Miért csókoloz meg csak ma? — ha kérde, azt felelik, hogy ez csak ma van így szokásban, máskor nincs.

Azt mondják, hogy a kőrsiek egykor pásztorok levén, tavasszal, mikor a juhnyájakkal a havasokba indultak, az asszonyok Nagy-Halmágyig kísérték el férjeiket. Itt összelelkeztek, megcsókolták egymást; s a férj megajándékozván nejét visszabocsátotta.

Mások a vásár eredetét a törökök idejére viszik vissza, mikor igen sok kőrsővölgyi nőt fűtek volt lánczra a törökök. A fogolynők közül igen sok vissza került; Halmágyon találkozáva övéikkel, itt összelelkeztek és megcsókolták egymást.

Ismét egy rész úgy tartja, hogy a csókvásár abból az időből veszi eredetét, mikor a Fehér-Kőrös völgye mőcökből lett betelepítve. Az új letelepülők a halmágyi vásárban egymással találkozáván, megcsókolták és megajándékozták egymást. Idővel a szokás általánossá lett.

Ennyit a híres halmágyi csókvásárról, mely a maga ártalmasságában igen szép eredeti vonást nyújtja a havasi oláh nép festvéries érzületét s szeretetét.

— **Az egészség tíz parancsolata.** Dr. Jordy, berni orvos az egészség tíz parancsolatját a következőkben foglalja össze: tiszta levegő, mozgás, mérséklet és egyszerűség az evésben és ivásban legjobb biztosítékait képezik az egységes és hosszú

életnek. A ki az ártalmas alkoholtartalmu folyadékok helyét vizet, tejet iszik és gyümölcsöt eszik, egészsége érdekében cselekszik. Munkaerő és jólet; lelkiismeretes bűrpótlás és okos edzés; helyes öltözködés; egészséges lakás, a legnagyobb tisztaság minden tekintetben, szabályozott, erélyes, sikeres munkálkodás; célirányos pihenés; hasznos, munkában és örömeiben bővelkedő élet.

— **Két asszonynak egy férje.** Erőteljes történet mond el a Rum. Li. lapjában érkezett száma. Bukarestben meghalt egy Ciriacescu nevű hivatalnok. Elhunyt a oláh kincstárnak a legnagyobb zavart okozta, mert az özvegyének járó tartásdíj nem egy, hanem — két asszony jelentkezett. A dolog már eddig is szokatlan, de még sokkal sajtóságosabb teszi az a körülmény, hogy mindkét özvegy teljes joggal tartott igényt a megboldogult után járó nyugdíjra. Ciriacescu ugyanis 1872-ben válópert indított első felesége ellen és azt az első bíróságnál meg is nyerte. Egy némely formálítás elmulasztása miatt azonban a felebezési bíróság ezt az ítéletet feloldotta. Ciriacescu ezzel a csekélységgel igen keveset törődve, fogta magát és elvette második nejét, a kivel haláláig békésen együtt élt. Ebből kifolyólag származott az összetűzés a megboldogult két feleségének jogai között. A dolog perre került, a melylyel szemben az illető törvényszék helyzete igen nehéz volt. Az első számú feleség ugyanis felhozta, hogy ő férjétől nem lett törvényesen elválasztva és ebben igaza volt, a második számú feleség azonban ezzel szemben azzal érvelt, hogy neki akkor, a mikor

Ciriacescuhoz férjhez ment, az első feleség létezéséről nem lehetett tudomása és ebben neki is igazat kellett adni. A bukaresti törvényszék végre egy valóban Salamonai ítélettel döntött: el: elrendelte ugyanis, hogy a nyugdíj a két feleség között megosztassék. Ebben azután a két perlekedő asszonynak meg kellett nyugodnia.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvárt, 1895. csütörtök, február hó 7-én.

Jászay Mari második vendégfőléptével:

ANTONIUS ÉS CLEOPATRA.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadó laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyilttér.

A **Kolozsvári Takarékpénztár** t. ügyfeleit van szerencsénk értesíteni, hogy a pénztárzatok egyesítése következtében az ügyek kezelése f. hó 1-től kezdve a **Hitelbank** (főter 2. sz. alatti) helyiségében lön összpontisítva, szíveskedjenek tehát oda fordulni.

Kolozsvár, febr. 1. 1895.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársulat.

H I R D E T É S E K.

Kolozsvármegye és Kolozsvár szab. kir. város főispánjától.

Sz. 1526—1894.

87. (2—2)

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Kolozsvár sz. kir. város törvényhatóságánál megürrült **III-ad aljegyzői állásra** pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen 800 frt fizetés s nyugdíj-igényvel egybekötött állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 3. §-ában előirt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat hozzám **folyó évi február hó 25-ig** annyival is inkább adják be, mert a később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Kolozsvárt, 1895. évi január hó 25-én.

Gróf Beldi Ákos s. k.,
főispán.

Sz. 1434—1894. v. k.

91. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében végrehajtó jelentkezésre ezennel közhírré teszi, hogy a bécsi os. és kir. kereskedelmi bíróság 1894. évi 15864. és 197673. sz. végzése következtében hivatalból képviselt Wospiel Michael javára Hofer M. József és neje ellen 338 frt 35 kr. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás után 1894. évi november hó 26-ik napján le- és felülfoglalt és 1329 frt 95 kr-ra becsült házi butor, üzleti állvány s egy vas-cassából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a városi kir. járásbíróság 15777—1894. sz. végzése folytán 338 frt 35 kr. tőke követelés s egyéb törvényes járulékaiknak 87 frt 88 kr. levonása után fizetetlen összegei erejéig, Kolozsvárt, Főter 4. szám alatt leendő eszközökre 1895. évi február hó 12-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek bécseren alul is el fognak adatni.

Kelt Kolozsvárt, 1895. évi január hó 27. napján.

LICHTENSTEIN JÓZSEF,
kir. bírósági végrehajtó.

Heremag arankamentes 76 és 72 frt.

Répamag oberndorfi sárga 32 frt.

Baltaczimmag kétnyiretű 16 frt.

Államilag ólomzárolva 50 kilós zsákban bruttó 100 kilónként fenti áráért kapható:

GRÓF TELEKI ARVÉD
drassói uradalmában.

Alvincz állomásnál ha utánvételt rendeltetik, vevő állomásán ha a pénz franco küldetik:

„gyógyosabb vételei engedmény.

Levelek Koncza postaállomásra kéretnek.

62. [4—20]

Mindazok,

kik **rheumatikus és köszvényes** bajokban szenvednek, a legbiztosabb gyógyulást érik el az alábbi gyógyszer használatával által.

Ezen gyógyszer használatát a legegyszerűbb minden más hasonló célú gyógyszer közt, a mennyiben a fájós testrészt egyszerűen bedörzsöltetik, mire oly izzadási jön, minőt semmi más orvosság, vagy fűrdő előidézni nem képes.

Ezen gyógyszer a **Dr. SCHÖFFLER-féle**

ANTIRHEUMATICON,

melyet elismerésükkel tüntettek ki: nagyméltóságú Bende Imre nyitrai m. püspök ur, nagym. özv. Baross Gaborné urnő és sok mások, kik azt eredménynyel használták.

Ára üvegenként 1 frt. — Vidékre csomagolással 1 frt 20 kr.

Főraktár: **Török József** gyógyszerterében Budapesten, **Király-utca.**

Kolozsvárott: **Burger Frigyes** drogua kereskedő urnál **Főter.**

Kapható továbbá minden nagyobb gyógyszerterében és drogueriában.

83. (7—10)

A bécsi nemzetközi élelmészeti- és hadsereg ellátási kiállításon „Wien-Rotunde 1894.” kitüntette!

BODOKI

„MATILD-FORRÁS”

kristálytisza égvényes vasas savanyuviz.

Vérszegénységen alapuló betegségeknek, a gyomor és az idegrendszer bántalmánál és női bántalmaknál megbecsülhetlen gyógyhatású kellemes ital!

Legfelségesebb izű „borviz” — a maga nemében páratlan hatású „gyógyító viz”!

Elsőrangú aczél-forrás!

a melynél tisztább, egészségesebb és kellemesebb, de mindenekelőtt olcsóbb ásványvizet képzelni sem lehet.

Egy literes üveg viz ára üvegcsaeréssel 10 krajczár.

10 üveg, vagy nagyobb mennyiség vételénél megfelelő árkedvezmények.

Kolozsvárt főraktáron:

SEGESVARY és TÁRSAI uraknál

Tisztelettel:

GYÖRGY JÓZSEF, a forrás kezelője.

925. (84—x) (Háromszékmegye) **BODOK** (Háromszékmegye.)

OLCSÓBB A VÉGELADÁSNÁL.

Az idény előhaladtáért

ősz- és téli árú
gyári áron alól adatnak el.

MESKÓI.

főter 19. sz.

Gyermek ruhák, női blousok
nagy választékban, leszállított árban.

73. (3—10)

„ZÖLDFÁ-VENDÉGLŐ”

KOLOZSVÁRT

folyó évi április hó 1-től kezdve
három, esetleg több évré bérbe kiadó.

Értekezhetni lehet személyesen vagy levél által a tulajdodonossal **Kolozs-Borsán.**

22. (4—4)

JÓNAS BALINT,

ev. ref. lelkész.

Orosz császári udvari szállító **Moszkva.**

88. (1—20)

„Vénus crême” bőr konzerváló szer. Kitűnő, teljesen ártalmatlan cosmeticum, kiváltképpen hasznos a bőr zsírfénye és érdessége ellen; a bőrt vakító fehérre varázsolja, a ráncok és redők képződését megakadályozza és megőrvja az arczszin fiatalos frissességét. A „Vénus crême” nem tartalmaz semmi zsírműanyagot, azért soha sem avasodik s az év és nap bármely szakában minden ártalom nélkül alkalmazható. A t. közönséget saját érdekében kérjük, hogy az itt levő védjegyre szigorúan figyeljen. — Ára 2 frt.

„Eugenie” folyópép mirtus-virágokból, a virágzó, úde arczszin állandó megőrvésére. Ugy az arcznak és nyaknak, mint kéznek és karoknak gyönyörű lágyaságot és márványszerű tisztaságot kölcsönöz: a bőr minden érdességét és foltosságát megszünteti. Ára 2 frt.

„Eugenie” vörös folyékony arczkenőcs, teljesen ártalmatlan. Az arcznak, arcznak és füleknek szép természetes rózsaszínt kölcsönöz: villamos fény mellett is természetes színben tünik fel s 3 napig is tapadva marad a bőron. Ára 1 frt 50 kr.

„Eugenie” hintőpor fehér, rózsaszín és crême-színben, tartósan és észrevétlenül tapad s a bőrnök természetes

szetes lágyaságot kölcsönöz. Ára 1 frt 20 kr. Pamacsosál együtt 1 frt 50 kr.

„Trioxogen” kitűnő hajnövesztő szer, erősíti a hajgyökereket s teljesen megakadályozza a korpaképződést. Ára 1 frt 60 kr.

„Nirgitine végőtele” hajfestő, fekete és barna. A haj ezen szerrel festve, 6 hétig is megtartja a színt és teljes lehetetlen a müleges festést színlőt megkülönböztetni. Ára 3 frt 50 kr.

„Folyékony kaukázusi bajuszpedrő” a bajusz növesztésére és épen tartására. — A bajusz felsűtés nem szükséges, a nélkül is minden bajusznak a kívánt forma adható. Ára 75 kr.

Főraktár: **Burger Frigyes** gyógyáru-, vegyszer- és illatszer üzletében, **Kolozsvárt**, (főter, gr. Rhédey-ház.)